

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

#1

Zad. (2 pkt)

Skonstruowano elektrodę zbudowaną z blaszki ołowianej pokrytej warstwą bromku ołowiu(II), pozostającego w równowadze z roztworem zawierającym jony bromkowe o stężeniu 1 mol/dm^3 . Potencjał takiej elektrody wynosi $-0,274 \text{ V}$.

Potencjał ten jest jednocześnie opisany równaniem:

$$E = E^0 + \frac{0,059}{n} \cdot \log [Pb^{2+}]$$

gdzie E^0 to potencjał standardowy układu Pb/Pb^{2+} , $E^0 = -0,126 \text{ V}$

n – liczba elektronów wymienianych w reakcji elektrodowej

$[Pb^{2+}]$ – stężenie jonów ołowiu(II) w roztworze pozostającym w równowadze z osadem

Na podstawie podanych wartości oblicz iloczyn rozpuszczalności $PbBr_2$. Wynik podaj w postaci pK_{so} , z dokładnością do drugiego miejsca po przecinku.

$pK_{so} =$

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#2

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Skonstruowano ogniwo przedstawione schematem:

Objętości roztworu anodowego i katodowego wynosiły po 100 cm³ i były stałe w trakcie pracy ogniwa.

Początkowe masy płytek metalicznych wynosiły 10 g.

Po pewnym czasie stwierdzono, że masa płytki cynkowej osiągnęła wartość 6,73 g.

Oblicz, ile wynosiła w tym momencie masa płytki ołowianej oraz stężenie molowe jonów Pb²⁺ w roztworze. Obie wartości podaj z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

masa płytki ołowianej: g (1 pkt)

[Pb²⁺] = mol/dm³ (1 pkt)

#3

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Do roztworu KBrO₃ dodano H₂SO₄ i KBr. Zaszła reakcja chemiczna – powstały 3 produkty.

Wskaż wszystkie zdania poprawnie opisujące ten proces:

odpowiedzi:

- Zaszła reakcja synproporcjonowania.
- Powstał pomarańczowy roztwór.
- Podczas przebiegu reakcji pH roztworu wzrosło.
- Potencjał elektrochemiczny układu BrO₃⁻, H⁺/Br₂ jest wyższy niż Br₂/Br⁻, dlatego bromian(V) pełni funkcję utleniacza.

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#4

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Ogrzewanie roztworu zawierającego m.in. jony manganianowe(VII), chromu(III) i wodorowe prowadzi do zmiany barwy roztworu na pomarańczową.

Wskaż wszystkie zdania poprawnie opisujące ten proces:

odpowiedzi:

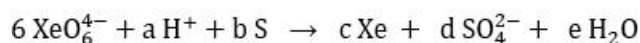
- W wyniku reakcji utlenienia powstają jony manganu(II).
- W roztworze po reakcji znajdują się jony chromianowe(VI).
- Kationy chromu(III) pełnią funkcję reduktora.
- W reakcji powstaje m.in. tlenek manganu(IV).

#5

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Ustal wartość indeksu „b” w poniższym równaniu reakcji:

b =

#6

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Do 250 cm³ roztworu Cu(NO₃)₂ o stężeniu 0,08 mol/dm³ wprowadzono płytkę bizmutową.

Oblicz masę kationów bizmutu(III) znajdujących się w roztworze w momencie, gdy stężenie kationów miedzi(II) wynosiło 0,05 mol/dm³. Wynik zaokrąglaj do dwu miejsc po przecinku.

Wiadomo, że podczas trwania procesu objętość roztworu była stała.

Odpowiedź: g

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#7

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Do 250 cm³ roztworu Cu(NO₃)₂ o stężeniu 0,08 mol/dm³ wprowadzono płytkę bizmutową.

Wskaż wszystkie zdania poprawnie opisujące ten proces:

odpowiedzi:

- Podczas reakcji masa płytki rosła.
- Roztwór odbarwiał się.
- Roztwór zabarwiał się na niebiesko.
- Masa płytki malała.

#8

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Dla sprzężonej pary kwas-zasada Brønsteda-Lowry'ego w roztworze wodnym prawdziwa jest zależność:

$$pK_a + pK_b = pK_w$$

gdzie K_a i K_b to odpowiednio stała dysocjacji kwasu i zasady ze sprzężonej pary, natomiast K_w jest wartością iloczynu jonowego wody.

Wykorzystując „Wybrane wzory i stałe fizykochemiczne na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki” CKE, wskaż najmocniejszą z zasad spośród poniższych (w temperaturze 25°C):

odpowiedzi:

- CO₃²⁻
- PO₄³⁻
- S²⁻
- SO₃²⁻

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#9

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Do roztworu AgNO_3 dodawano kroplami wodę amoniakalną. W pierwszym etapie doświadczenia powstał beżowy osad tlenku, który po dodaniu kolejnej porcji wody amoniakalnej uległ rozтворzeniu. Wskaż poprawny wzór osadu oraz jonów powstałych na skutek jego rozтворzenia.

odpowiedzi:

- Ag_2O i $\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+$
- AgOH i $\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+$
- AgOH i $\text{Ag}(\text{OH})_2^-$
- Ag_2O i $\text{Ag}(\text{OH})_2^-$

#10

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Roztwór H_3PO_4 o stężeniu $0,1 \text{ mol/dm}^3$ oraz roztwór NaOH o stężeniu $0,2 \text{ mol/dm}^3$ zmieszano w stosunku objętościowym 1 : 1. Uzyskano roztwór o odczynie zasadowym. Wskaż wszystkie zdania poprawnie wyjaśniające odczyn roztworu:

odpowiedzi:

- W powstałym roztworze jest więcej moli NaOH niż H_3PO_4
- Jon HPO_4^{2-} jest mocniejszą zasadą Brønsteda-Lowry'ego niż kwasem
- Jon H_2PO_4^- jest mocniejszą zasadą Brønsteda-Lowry'ego niż kwasem
- H_3PO_4 jest kwasem średniej mocy, a NaOH jest mocną zasadą, dlatego w ich reakcji zawsze powstają sole, które wskutek hydrolizy nadają roztworowi odczyn zasadowy

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#11

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Siarczek sodu wprowadzony do wody tworzy roztwór o odczynie zasadowym.

Wskaż wszystkie zdania poprawnie opisujące ten proces:

odpowiedzi:

- Siarczek sodu jest zasadą wg teorii Arrheniusa, ponieważ ulega dysocjacji z utworzeniem jonów OH^- .
- Jon siarczkowy jest zasadą wg teorii Brønsteda-Lowry'ego, dlatego pobiera jon H^+ od cząsteczki H_2O
- Jon siarczkowy ulega hydrolizie anionowej
- Jon siarczkowy jest zasadą wg teorii Lewisa, ponieważ może być donorem pary elektronowej

#12

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Siarczan(VI) baru jest solą bardzo słabo rozpuszczalną w wodzie. Celem określenia maksymalnego stężenia jej jonów w wodnym roztworze stosuje się wartość iloczynu rozpuszczalności.

Przygotowano nasycony roztwór BaSO_4 o temperaturze 25°C . Oblicz stężenie molowe jonów Ba^{2+} w tym roztworze. Wynik przedstaw w postaci $a \cdot 10^{-b} \text{ mol/dm}^3$, gdzie $1 < a < 10$, natomiast b jest liczbą całkowitą. Wartość a podaj z dokładnością do dwu miejsc po przecinku.

Skorzystaj z „Wybranych wzorów i stałych fizykochemicznych na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki” CKE.

a = (1 pkt)

b = (1 pkt)

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#13

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Miareczkowanie alkacymetryczne jest techniką analityczną służącą do określania stężenia badanego roztworu kwasu lub zasady, poprzez wykorzystanie reakcji zobojętniania.

Do kolby Erlenmeyera wprowadzono $20,0 \text{ cm}^3$ roztworu CH_3COOH o nieznanym stężeniu, a następnie dodano 2 krople fenoloftaleiny. Zawartość kolby miareczkowano za pomocą roztworu NaOH o stężeniu $0,050 \text{ mol/dm}^3$. Punkt równoważnikowy osiągnięto po zużyciu $15,50 \text{ cm}^3$ titranta.

- Oblicz stężenie molowe roztworu CH_3COOH , wynik podaj z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.
- Określ, jaki odczyn miał roztwór w kolbie w punkcie równoważnikowym miareczkowania – kwasowy, obojętny czy zasadowy?

a) mol/dm^3 (1 pkt)

b) odczyn (1 pkt)

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#14

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Wskaźniki pH są związkami, których struktura zmienia się pod wpływem jonów H^+ lub OH^- , co pociąga za sobą zmianę barwy związku.

W roztworze przykładowego wskaźnika pH ustala się równowaga pomiędzy jego formą uprotonowaną i zdeprotonowaną:

Odpowiadając na poniższe pytania wykorzystaj tabelę wybranych wskaźników kwasowo-zasadowych, zawartą w „Wybranych wzorach i stałych fizykochemicznych na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki” CKE.

- Określ, jaki kolor ma forma zdeprotonowana czerwieni obojętnej. Odpowiedzi udziel w rodzaju męskim.
- Oszacuj pH roztworu, w którym jednocześnie zieleń bromokrezolowa jest niebieska, a czerwień metylowa – żółta. Wartość pH podaj z dokładnością do liczby całkowitej.

a) kolor (1 pkt)

b) pH = (1 pkt)

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

#15

Zad. (2 pkt)

Roztwory buforowe to roztwory zawierające sprzężoną parę słaby kwas – słaba zasada Brønsteda-Lowry'ego, w porównywalnych stężeniach. Roztwory takie zachowują praktycznie stałą wartość pH podczas dodawania niewielkich ilości kwasów lub zasad oraz podczas rozcieńczania.

Wartość pH roztworu buforowego jest dana wzorem:

$$\text{pH} = -\log K_a - \log \frac{C_K}{C_Z}$$

gdzie K_a jest stałą dysocjacji kwasu Brønsteda-Lowry'ego, natomiast C_K i C_Z są odpowiednio stężeniami molowymi kwasu i zasady w roztworze buforowym.

Zmieszano 200 cm^3 roztworu CH_3COOH o stężeniu $0,1 \text{ mol/dm}^3$ oraz 100 cm^3 roztworu NaOH o stężeniu $0,1 \text{ mol/dm}^3$.

Wartość K_a dla kwasu octowego w warunkach doświadczenia wynosi $1,75 \cdot 10^{-5}$.

- Oblicz stężenie molowe kwasu Brønsteda-Lowry'ego w powstałym roztworze buforowym. Wynik podaj z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.
- Oblicz pH tego roztworu buforowego. Wynik podaj z dokładnością do dwu miejsc po przecinku.

a) mol/dm^3 (1 pkt)

b) pH = (1 pkt)

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#16

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Reakcja przebiegająca w fazie gazowej w zbiorniku o stałej objętości jest opisana równaniem:

Zapoczątkowując tę reakcję przy stężeniu A i B równym po 2 mol/dm^3 uzyskano produkt C z wydajnością 30%.

Określ, jaka będzie wydajność syntezy C, jeśli stężenia początkowe A i B będą wynosić po 1 mol/dm^3 . Wynik podaj w procentach z dokładnością do liczb całkowitych.

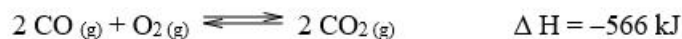
w = %

#17

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Reakcję spalania tlenku węgla(II), przedstawioną równaniem

przeprowadzano w zamkniętym naczyniu.

Wskaż numer odpowiedzi, podającej poprawną zależność szybkości i wydajności procesu od wskazanych czynników.

Odpowiedź:	Wzrost temperatury	Wzrost temperatury	Wzrost ciśnienia	Wzrost ciśnienia
1	Wydajność wzrasta	Szybkość wzrasta	Wydajność wzrasta	Szybkość wzrasta
2	Wydajność maleje	Szybkość wzrasta	Wydajność wzrasta	Szybkość wzrasta
3	Wydajność maleje	Szybkość wzrasta	Wydajność maleje	Szybkość maleje
4	Wydajność wzrasta	Szybkość maleje	Wydajność maleje	Szybkość maleje

Odpowiedź:

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#18

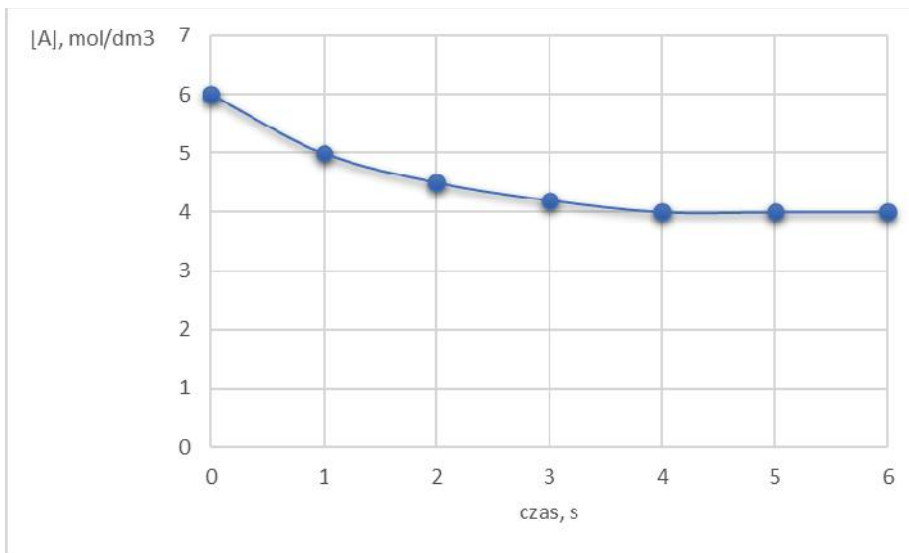
MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Reakcja opisana równaniem:

została przeprowadzona w zbiorniku o stałej objętości. Zmiany stężenia reagenta A przedstawiono na wykresie:

Wiedząc, że początkowo w zbiorniku reakcyjnym znajdował się wyłącznie reagent A, oblicz:

- wartość stałej równowagi reakcji
- wydajność rozkładu A po 6 sekundach od zapoczątkowania przemiany; wynik podaj w procentach z dokładnością do pierwszego miejsca po przecinku.

a) $K =$ (1 pkt)

b) $w =$ % (1 pkt)

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#19

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Reakcja odwracalna opisana równaniem:

charakteryzuje się stałą równowagi $K = 8$.

Reakcję zapoczątkowano, gdy w zbiorniku reakcyjnym znajdowało się: 2 mole A i 3 mole B. Reakcja biegła w naczyniu o stałej objętości 5 dm^3 aż do ustalenia stanu równowagi. Oblicz stężenie równowagowe reagenta C, z dokładnością do dwu miejsc po przecinku.

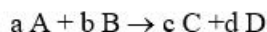
$[C] =$ mol/dm^3

#20

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

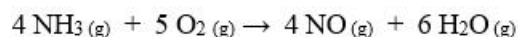
Zmianę entalpii reakcji można obliczyć znając entalpie tworzenia reagentów. Zmiana entalpii reakcji jest to różnica pomiędzy entalpiami tworzenia produktów i substratów z uwzględnieniem stechiometrii równania reakcji. Przykładowo dla reakcji:

Zmiana entalpii jest dana wzorem: $\Delta H = (c \cdot \Delta H_{\text{tw } C} + d \cdot \Delta H_{\text{tw } D}) - (a \cdot \Delta H_{\text{tw } A} + b \cdot \Delta H_{\text{tw } B})$

Entalpia tworzenia pierwiastków wynosi 0.

Na podstawie wartości molowych standardowych entalpii tworzenia reagentów, zawartych w „Wybranych wzorach i stałych fizykochemicznych na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki” CKE, oblicz ile energii wydzieli się w wyniku spalania 100 g NH_3 w fazie gazowej:

Wynik podaj w MJ z dokładnością do dwu miejsc po przecinku.

Odpowiedź: MJ

Matura 2023 - chemia

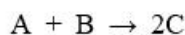
Matura 2023 - chemia - październik

#21

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Reakcja prosta przebiega zgodnie z poniższym równaniem:

Początkowe stężenia związków A i B w roztworze to odpowiednio $0,2 \text{ mol/dm}^3$ i $0,8 \text{ mol/dm}^3$.
Oblicz ile razy zmalała szybkość reakcji do momentu, gdy stężenie C osiągnęło wartość $0,32 \text{ mol/dm}^3$. Objętość roztworu nie uległa zmianie.

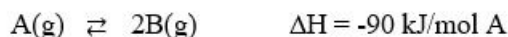
Szybkość reakcji zmalała: razy

#22

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Do reaktora o objętości 5 dm^3 wprowadzono $0,5$ mola związku A. Po pewnym czasie ustalil się stan równowagi chemicznej w fazie gazowej:

W stanie równowagi stężenie związku B wynosiło $0,14 \text{ mol/dm}^3$.

Zaznacz wszystkie zdania prawdziwe:

odpowiedzi:

- Zwiększenie stężenia substancji A spowoduje przesunięcie położenia równowagi w prawo.
- Wzrost temperatury spowoduje wzrost wydajności reakcji.
- Wzrost ciśnienia panującego w układzie spowoduje spadek wydajności reakcji.
- Wzrost temperatury obniży szybkość reakcji.

Matura 2023 - chemia

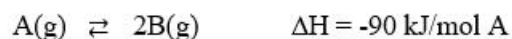
Matura 2023 - chemia - październik

#23

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Do reaktora o objętości 5 dm^3 wprowadzono $0,5$ mola związku A. Po pewnym czasie ustalił się stan równowagi chemicznej w fazie gazowej:

W stanie równowagi stężenie związku B wynosiło $0,14 \text{ mol/dm}^3$.

Oblicz ciśnienie panujące w reaktorze w stanie równowagi, jeżeli temperatura wynosiła 300 K .
Wynik podaj w MPa z dokładnością do dwu miejsc po przecinku.

Odpowiedź: MPa

#24

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Przepuszczano tlenek siarki(IV) przez płuczkę zawierającą 200 cm^3 2-molowego roztworu wodorotlenku sodu o gęstości $1,1 \text{ g/cm}^3$. Oblicz zawartość procentową Na_2SO_3 w roztworze w momencie, gdy masa płuczki wzrosła o 5% . Wynik zaokrąglij do dwu miejsc po przecinku.

Odpowiedź: %

#25

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Przygotowano roztwór alkoholu polihydroksylowego o wzorze $\text{C}_6\text{H}_{14}\text{O}_x$ o stężeniu procentowym równym 70% i gęstości $1,3 \text{ g/cm}^3$. Na sporządzenie 200 cm^3 tego roztworu zużyto 1 mol tego alkoholu. Oblicz wartość indeksu x .

$x =$

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#26

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Oleum to roztwór tlenku siarki(VI) w kwasie siarkowym(VI). Przygotowano oleum o stężeniu procentowym wynoszącym 30% i gęstości $1,94 \text{ g/cm}^3$. Oblicz do ilu cm^3 wody należy dodać 50 cm^3 oleum aby uzyskać 60% wodny roztwór kwasu siarkowego(VI). Wynik zaokrąglaj do jednego miejsca po przecinku.

Odpowiedź: cm^3

#27

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Rozpuszczalność chlorowodoru w temperaturze 20°C , pod ciśnieniem 1013 hPa wynosi $475 \text{ dm}^3 \text{ HCl}$ na 1 dm^3 wody ($d = 1 \text{ g/cm}^3$). Oblicz stężenie procentowe nasyconego roztworu chlorowodoru w tych warunkach. Wynik podaj z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

Odpowiedź: %

#28

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Poddano analizie mieszaninę azotanu(V) amonu, chlorku amonu i węglanu sodu. Odważkę o masie $2,3123 \text{ g}$ poddano działaniu nadmiaru kwasu solnego. Wydzieliło się $108,8 \text{ cm}^3$ gazu odmierzzonego w temp. 300 K , pod ciśnieniem 1000 hPa . Z kolei gdy na próbkę o masie $3,1287 \text{ g}$ podzielano nadmiarem zasady sodowej, wydzieliło się $797,4 \text{ cm}^3$ gazu odmierzzonego w warunkach normalnych.

Oblicz masową zawartość procentową chlorku amonu w mieszaninie. Wynik podaj z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

Odpowiedź: %

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#29

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Boraks rodzimy o wzorze $\text{Na}_2[\text{B}_4\text{O}_5(\text{OH})_4] \cdot 8 \text{H}_2\text{O}$ często w przyrodzie występuje obok innego minerału – uleksytu o wzorze $\text{NaCaB}_5\text{O}_9 \cdot 8 \text{H}_2\text{O}$.

Ułamek molowy substancji w mieszaninie jest to stosunek liczby moli tej substancji do sumy liczb moli wszystkich składników mieszaniny. Ułamek molowy uleksytu w pewnej rudzie składającej się z uleksytu i boraksu wynosi 0,3.

Roztworzono 100 g tej rudy w kwasie solnym uzyskując roztwór dwóch prostych soli i kwasu ortoborowego o wzorze H_3BO_3 . Oblicz, ile gramów kwasu ortoborowego uzyskano na drodze krystalizacji z uzyskanego roztworu z wydajnością 70%. Wynik podaj z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

Odpowiedź: g

#30

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Boraks rodzimy o wzorze $\text{Na}_2[\text{B}_4\text{O}_5(\text{OH})_4] \cdot 8 \text{H}_2\text{O}$ często w przyrodzie występuje obok innego minerału – uleksytu o wzorze $\text{NaCaB}_5\text{O}_9 \cdot 8 \text{H}_2\text{O}$. Próbkę rudy złożonej z tych dwu minerałów poddano analizie. Masowa zawartość procentowa wapnia w tej rudzie wynosi 7,132%.

Oblicz, ile moli uleksytu przypada na jeden mol boraksu w tej rudzie. Wynik podaj z dokładnością do dwu miejsc po przecinku.

Odpowiedź: mola

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#31

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Wskaż wszystkie metody, za pomocą których można rozdzielić mieszaninę złożoną z siarczanu(VI) baru i wody.

odpowiedzi:

- dekantacja
- sączenie
- odparowanie rozpuszczalnika
- destylacja

#32

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Przeprowadzono doświadczenie chemiczne polegające na wprowadzeniu tlenku miedzi(II) do kwasu solnego. Wskaż wszystkie zdania poprawnie opisujące to doświadczenie:

odpowiedzi:

- Powstał niebieskozielony roztwór.
- Wytrącił się osad.
- Wydzielił się gaz.
- Ciało stałe uległo rozтворzeniu.

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#33

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Bezwodny wodorooortofosforan(V) magnezu w wyniku ogrzewania przekształca się w sól o wzorze $Mg_xP_2O_y$ z jednoczesnym odszczepieniem wody. Produkty tej reakcji powstają w proporcji molowej 1 : 1. Oblicz stosunek indeksu y do x.

$$\frac{y}{x} = \boxed{}$$

#34

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Pewną sól B uzyskiwano na przełomie XVIII i XIX wieku w drodze poniższych przemian:

- 1) Ogrzewano kwas siarkowy(VI) z chlorkiem sodu uzyskując obojętną sól A.
- 2) Sól A ogrzewano w wysokiej temperaturze z węglem drzewnym oraz wapieniem uzyskując niepalny gaz oraz dwie sole – produkt końcowy B i siarczek wapnia, w stosunku molowym 2 : 1 : 1. Wiadomo, że wodny roztwór soli B ma odczyn zasadowy.

Wskaż wszystkie zdania prawdziwe:

odpowiedzi:

- W procesie nr 1 wydziela się gaz o ostrym zapachu.
- Roztwór soli A strąca osad z roztworem chlorku baru.
- Sól B reaguje z mocnymi kwasami.
- Opisana metoda syntezy soli B z A jest reakcją redox.

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#35

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Ogrzewano w otwartym naczyniu próbkę wodorowęglanu amonu aż do zakończenia reakcji chemicznej prowadzącej do trzech produktów powstających w stosunku molowym 1:1:1.

Wskaż wszystkie zdania opisujące poprawnie ten proces:

odpowiedzi:

- Podczas reakcji wydzielał się gaz o charakterystycznym zapachu.
- Przepuszczanie produktów reakcji przez wodę wapienną powoduje jej zmętnienie.
- Masa stałej próbki malała podczas przebiegu tej reakcji.
- Jeden z produktów reakcji miał brunatne zabarwienie.

#36

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Gazowy amoniak dobrze rozpuszcza się w wodzie, tworząc roztwór o odczynie zasadowym.

Wskaż wszystkie zdania poprawnie wyjaśniające ten proces.

odpowiedzi:

- Cząsteczki amoniaku wytwarzają z cząsteczkami wody wiązania wodorowe.
- Amoniak z racji na niewielką masę cząsteczkową wykazuje stosunkowo niską temperaturę wrzenia.
- Atom azotu w cząsteczce amoniaku posiada wolną parę elektronową, którą może wiązać jon H^+ , na zasadzie tworzenia wiązania koordynacyjnego.
- Amoniak wykazuje zdolność ulegania autodysocjacji, podobnie jak woda.

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#37

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Wśród poniższych związków wskaż wszystkie, które w stanie ciekłym mogą wytwarzać wiązania wodorowe pomiędzy swoimi cząsteczkami:

odpowiedzi:

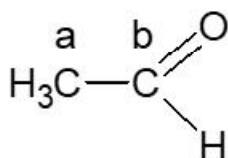
- NH₃
- CH₃OH
- H₂O
- HCl

#38

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Dany jest wzór półstrukturalny cząsteczki aldehydu octowego. Atomy węgla oznaczono odpowiednio literami a i b.

Wskaż wszystkie zdania opisujące poprawnie budowę tej cząsteczki.

odpowiedzi:

- Atom a przyjmuje hybrydyzację sp³ i wykazuje stopień utlenienia -III.
- Atom b przyjmuje hybrydyzację sp² i wykazuje stopień utlenienia II.
- Atom b tworzy wyłącznie wiązania kowalencyjne spolaryzowane.
- Łączna liczba wolnych par elektronowych w tej cząsteczce wynosi 2.

Matura 2023 - chemia

Matura 2023 - chemia - październik

#39

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (2 pkt)

Pierwiastek **Q** leży w trzecim okresie układu okresowego. Atom pierwiastka **Q** posiada w stanie podstawowym tylko jeden niesparowany elektron. Jednocześnie wiadomo, że popularnym stopniem utlenienia **Q** w jego związkach jest stopień $-I$.

Podaj wartość głównej i pobocznej liczby kwantowej, opisującej niesparowany elektron w atomie **Q** w stanie podstawowym.

główna liczba kwantowa: (1 pkt)

poboczna liczba kwantowa: (1 pkt)

#40

MATURY PRÓBNE 2023, Chemia 1

Zad. (1 pkt)

Atom pierwiastka **X**, położonego w czwartym okresie, posiada w stanie podstawowym elektrony walencyjne rozmieszczone na dwu różnych powłokach. Atom ten nie ma pustych orbitali w obrębie powłoki **M**. Atom **X** posiada w stanie podstawowym tyle samo elektronów walencyjnych sparowanych co niesparowanych.

Podaj liczbę niesparowanych elektronów zawartych w jonie X^{3+} w stanie podstawowym.

Odpowiedź: